

Een groen perspectief op Europees jeugdbeleid

De groene beweging is jong, dat is een feit – een beweging die voor een groot gedeelte is ontstaan uit jonge mensen die niet gelukkig waren met de manier waarop de wereld van oudsher werd bestuurd en die trachtten een andere benadering te bieden voor de relatie met onze planeet en tussen ons mensen. De Groenen voelen zich inherent betrokken bij het welzijn van toekomstige generaties. In dit opzicht geven we een voorbeeld van deze filosofie door zowel intern, binnen onze partijen, een coherent Groen jeugdbeleid in de praktijk te brengen als dit extern te propageren.

Jonge mensen worden vaak gezien als een probleem voor de samenleving en jeugdbeleid wordt beschouwd als de oplossing voor dit probleem. Europese Groenen zijn sterk gekant tegen deze interpretatie van jeugdbeleid. Jonge mensen dienen niet als een conflictueuze groep te worden beschouwd, maar als een collectief dat wezenlijk bijdraagt aan de ontwikkeling van de maatschappij, mits hun specifieke behoeften worden gewaarborgd.

Daarom moet jeugdbeleid een gemeenschappelijk kader creëren dat gericht is op gelijke rechten en gelijke toegang tot deze rechten voor jonge mensen, als gelijkwaardige leden van de maatschappij, net als alle andere leeftijdsgroepen. Verder bepleiten we dat een jeugdbeleid wordt ontwikkeld vanuit een intergenerationeel solidariteitsperspectief, door rekening te houden met het specifieke inzicht in de behoeften van jonge mensen op een manier die de behoeften van andere leeftijdsgroepen complementeert.

Wil jeugdbeleid doeltreffend zijn, dan moet het van jonge mensen zelf afkomstig zijn. Het is van wezenlijk belang dat er bij het ontwikkelen of het hervormen van jeugdbeleid naar jonge mensen wordt geluisterd. Vandaar dat wij voorstander zijn van een participatieve ontwikkeling van jeugdbeleid. Het algemene doel van een Groen jeugdbeleid is het verbeteren van de leef-, leer- en werkomstandigheden van jonge mensen en het vergroten van hun kansen op sociale participatie. Vanuit dit perspectief gaan we nader in op zeven aspecten die de kern van een allesomvattend jeugdbeleid zouden moeten vormen: onderwijs, werkgelegenheid, toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, burgerschap en representativiteit, mobiliteit en vrijetijdsbesteding.

1. Onderwijs

Onderwijs dient op alle niveaus en universeel door de overheid te worden gesubsidieerd en toegankelijk te zijn voor alle mensen, ongeacht geslacht, godsdienst, ras, etniciteit, handicap of leeftijd. De rol van onderwijs moet zijn het nastreven van zelfontplooiing van het individu en het ontwikkelen van zijn/haar volledige potentieel. Al vanaf het basisonderwijs dienen de leerplannen burgerschap en politieke en milieueducatie te omvatten om jonge mensen van jongs af aan voor te bereiden op volledige participatie in de maatschappij. Wij eisen verder dat onderwijs niet confessioneel is.

Verder dienen onderwijsprogramma's seksuele voorlichting te omvatten, die gericht is op seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en respect voor seksuele minderheden, om homofobe praktijken vanaf jonge leeftijd te bestrijden.

Al tijdens het basisonderwijs moet het leren van talen worden gestimuleerd. We benadrukken het belang van trans-Europees onderwijs. Alle studenten moeten de

mogelijkheid hebben en aangemoedigd worden om rond te reizen in Europa en in verschillende landen te studeren. De studiebeurzen voor trans-Europees onderwijs zullen worden uitgebreid.

Wij voelen ons in het bijzonder betrokken bij de kwaliteit van het geboden onderwijs op openbare scholen. De nadruk dient te liggen op het ontwikkelen van een hoogwaardig onderwijsstelsel, dat de leerlingen voorbereidt op het beroepsleven en op deelname aan de maatschappij. Dit kan niet bereikt worden zonder overheidsinvesteringen in onderwijs, in het bijzonder in de juiste honorering en maatschappelijke erkenning van leraren en in moderne onderwijsfaciliteiten, zoals computerlabs, digitale bibliotheken, etc. Toegang tot cultuur en open kennis door middel van nieuwe technologie zou een recht moeten zijn dat verkrijgbaar is op scholen en universiteiten. Universele vrije internettoegang is een manier bij uitstek om dit in de praktijk te brengen.

Verder is het toenemend aantal voortijdig schoolverlaters een punt van zorg voor ons, vooral binnen de soms gemarginaliseerde categorieën, zoals migrantenjeugd. In dit opzicht eisen wij een onderwijsstelsel dat meerdere re-integratiepunten biedt, zodat heropname in het onderwijs gemakkelijk kan plaatsvinden.

Aangezien onderwijs al in de voorschoolse periode begint, namelijk in kleuterklasjes, dient voorschools onderwijs in alle Europese landen gratis te worden aangeboden door de overheid. Hierdoor zou de overheid een hoger schoolbezoek van kinderen aan het voorschoolse onderwijs waarborgen en hun zo gelijke kansen geven, ongeacht de financiële situatie van hun ouders, en bovendien jonge stellen de mogelijkheid bieden een gezin te stichten op het moment dat zij dit wensen, en niet pas op het moment dat zij hier financieel toe in staat zijn.

Wij verlangen gratis hoger onderwijs, zonder schoolgeld. Hoger onderwijs moet op zo'n manier worden vormgegeven, dat het studenten de flexibiliteit biedt om studeren te combineren met werken en/of burgerparticipatie. Hoger onderwijs dient toegankelijk te worden gemaakt voor iedereen, door te zorgen voor renteloze leningen voor studenten, het verstrekken van goedkoop, gezond voedsel in kantines, en het aanbieden van toegankelijke huisvesting voor studenten van buiten de vestigingsplaats van de universiteit.

Verder dient universiteitshuisvesting beschikbaar en betaalbaar te zijn voor alle jonge studenten en jonge docenten die bij de universiteit betrokken zijn. Deze huisvesting moet studenten behoorlijke leefomstandigheden bieden, met alle vereiste diensten. Volledig uitgeruste keukens, wasserijen en gemeenschappelijke ruimten dienen in elk geval deel uit te maken van universiteitshuisvesting, om ten minste een minimaal comfortniveau voor de studenten te garanderen. Gratis toegang tot Internet in alle gebouwen waar studenten gehuisvest zijn, is een vanzelfsprekendheid. Als universiteitsbehuizing meer algemeen beschikbaar zou zijn, zouden studenten meer tijd hebben voor hun studie, aangezien ze niet genoodzaakt zouden zijn laagwaardige, slecht betaalde baantjes te nemen om hun huur te kunnen betalen. Verder zouden universiteiten en hogescholen verplicht moeten worden om kinderopvangvoorzieningen aan te bieden voor jonge ouders en voor docenten, zodat jonge gezinnen kunnen blijven studeren, terwijl er voor hun kinderen wordt gezorgd.

Onderwijs dient te worden gezien binnen het bredere concept van levenslang en levensbreed leren en mag nooit worden beperkt tot zuiver academisch leren. Op het hogere niveau mag het belang van universitaire studies voor de sociale ontwikkeling niet verhullen welke belangrijke rol beroepsonderwijs speelt in onze onderwijsstelsels en onze economieën, bij het scholen van professionals met een hoge mate van deskundigheid op specifieke kennisreinen die cruciaal zijn voor het functioneren van onze samenleving.

Ten slotte is niet-formele vorming, zoals die wordt opgedaan door vrijwilligerswerk te doen binnen maatschappelijke organisaties, een integraal onderdeel van het onderwijs, dat zowel sociaal als binnen het curriculum erkend zou moeten worden. Niet-formele vorming biedt een aantal aanvullende vaardigheden en waarden die van groot belang zijn voor het leven in de maatschappij en die gewoonlijk niet geboden worden door formeel onderwijs, zoals betrokkenheid, collectief denken, tolerantie, duurzaamheid en interpersoonlijke vaardigheden.

In het algemeen moet worden opgemerkt dat onderwijs op zich niet alleen beschouwd moet worden als een instrument om een plaats op de arbeidsmarkt te krijgen, maar veeleer als een element van intellectuele en persoonlijke zelfontplooiing.

2. Werkgelegenheid

Iedere jongere moet de kans en de keuze hebben om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Uitsluitend toegang tot de arbeidsmarkt bieden is echter niet voldoende. De arbeidsomstandigheden zijn zeer belangrijk om jonge mensen stabiliteit en zekerheid te geven. Vandaar dat er een omslag moet plaatsvinden van de huidige trend van moeilijk een baan vinden en gemakkelijk ontslagen worden naar gemakkelijk een baan vinden en aanscherping van de ontslagprocedures. Daarom moeten we streven naar robuuste wetgeving die baanonzekerheid op de arbeidsmarkt bestrijdt.

Wij verlangen specifieke maatregelen om onzekerheid te verminderen, waaronder de invoering van een redelijk minimumloon in alle landen van Europa. De manier waarop dergelijke minimumlonen moeten worden vastgesteld – wetgeving, collectieve arbeidsovereenkomsten op diverse niveaus – moet door elk land afzonderlijk worden bepaald. Dit kan gestimuleerd worden door het geven van belastingprikkels, zodat jonge mensen niet vastlopen in onderbetaalde, kortlopende contracten die alleen sociale en economische onzekerheid creëren, doordat ze hen hinderen bij het ontwikkelen van hun levensproject.

Verder dienen gratis juridische bijstand en advies te worden aangeboden om jong ondernemerschap te ondersteunen, evenals leningen op gunstige voorwaarden.

Jonge mensen moeten toegang hebben tot stagemogelijkheden en opleidingservaringen met een redelijke vergoeding, waardoor ook tijdens de stageperiode economische zelfredzaamheid mogelijk is. Stages mogen geenszins een vervanging worden voor vaste banen en er moet een goede begeleiding worden gegeven in overeenstemming met de onderwijsdoelen van de ervaring. Dit alles moet onder werkgevers meer erkenning vinden als echte werkervaringsactiviteiten.

We willen erop wijzen dat de ongelijke beloning van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt ook bij eerste banen en banen op instapniveau in stand wordt gehouden. Daarom eisen wij gelijke beloning voor gelijke banen, ongeacht de aard en het niveau van de baan.

Wij vinden het belangrijk dat jonge mensen in staat zijn studeren, werken en vrijwilligerswerk te combineren met privéleven en vrijetijdsbesteding. Dit is een eerste vereiste om jeugdparticipatie mogelijk te maken. Daarom bepleiten wij een strikter beleid op het gebied van tijdbeheer, met aangepaste werktijden, vooral voor studenten.

3. Gezondheidszorg

Gezondheidszorg moet door de overheid gegarandeerd worden en gratis zijn, met voor iedereen dezelfde kwaliteit van medische behandeling. Jonge mensen worden vaak

gemarginaliseerd als het gaat om toegang tot medische zorg vanwege de hoge kosten van ziektekostenverzekeringen en geneesmiddelen. In dit opzicht bestaat er een enorme behoefte aan schoolartsen en artsen op universiteitscampussen die gratis en op elk moment (inclusief tijdens schoolvakanties) voor studenten beschikbaar zijn.

Naast medische zorg dient elke onderwijsinstelling schoolcounselors aan te stellen, die geschoold zijn in kinder- of tienerpsychologie en die kunnen inspelen op de specifieke problemen van leerlingen/studenten, variërend van loopbaanadvies tot het bespreken van persoonlijke problemen. Voor jonge mensen die niet in het formele onderwijsstelsel zijn opgenomen, dienen dergelijke medische en psychologische diensten te worden verleend via specifieke jongerencentra.

Sport is niet alleen goed voor de lichamelijke conditie en het fysiek welzijn, maar heeft ook een aantoonbaar positief effect op de geestelijke gezondheid. Sport is dus goed voor de gezondheid van de burgers en daarmee dus ook voor het gezondheidszorgstelsel en de productieve sector, en dat werkt weer in positieve zin door in de overheidsfinanciën. Om reeds in een vroeg stadium een gezonde levensstijl te bevorderen, dient ieder kind gegarandeerd lichamelijke opvoeding te krijgen als onderdeel van het leerplan. Deze dient niet te worden beperkt tot het beoefenen van sport, maar moet ook gericht zijn op het propageren van een voedingscultuur en informatieverstrekking over gezonde voeding.

Als het gaat om specifieke jongerenthema's met betrekking tot gezondheid, vinden wij seksuele en reproductieve gezondheid en rechten uiterst belangrijk. Vandaar dat toegang tot seksuele voorlichting en advisering op jonge leeftijd van wezenlijk belang is, voordat men seksueel actief wordt en daarna, om seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) en ongewenste zwangerschappen te voorkomen. SOA-tests moeten gratis en gemakkelijk voorhanden zijn en centra voor gezinsplanning en advies moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Vanuit hetzelfde perspectief moeten anticonceptiemethoden algemeen beschikbaar zijn en gratis zijn voor jongeren beneden de achttien jaar. Vrouwen moeten het recht hebben om over hun eigen lichaam en leven te beslissen. Tot slot dringen wij erop aan dat seksuele relaties met wederzijds goedvinden tussen gelijkwaardigen niet meer gecriminaliseerd worden, en dat de dubbele moraal van bepaalde traditionele benaderingen wordt uitgebannen, die trachten de werkelijkheid te verhullen en daardoor bijdragen aan ongewenste gevolgen ervan, doordat men het probleem niet op een open manier benadert.

4. Huisvesting

Huisvesting is tegenwoordig een van de belangrijkste problemen van Europese jongeren, ongeacht hun sociaaleconomische situatie. Lage lonen in combinatie met hogere kosten voor basisproducten, concentratie van de bevolking in zogeheten mondiale steden en vastgoedspeculatie leiden tot felle concurrentie om behoorlijke leefruimte. Helaas zijn jonge mensen op dit moment een kwetsbare groep op dit gebied, met minder kansen om behoorlijke huisvesting te bemachtigen vanwege hun gebrek aan economische garanties. Dit leidt er maar al te vaak toe dat jonge mensen worden uitgesloten van toegang tot huisvesting.

Wij geloven dat studenten en werkende jongvolwassenen, om te kunnen emanciperen en beter over hun eigen toekomstkansen te kunnen beslissen, gegarandeerde toegang moeten hebben tot behoorlijke, goedkope woonomstandigheden, met bijzondere nadruk op jonge alleenstaande moeders, jonge gezinnen, migranten en minderheden met een risico van segregatie. Minimumnormen voor ruimte, water en elektriciteit, kook- en wasvoorzieningen, daglicht en open lucht, warmte- en geluidsisolatie en gratis internettoegang zijn fundamenteel om waardig wonen te kunnen garanderen.

In een context waar de prijzen per vierkante meter van woonvoorzieningen echter extreem hoog zijn – en in veel gevallen stijgen – en speculatie een groeiend probleem is,

kan de situatie alleen door openbaar ingrijpen worden omgekeerd. Omvangrijke investeringen in sociale woningbouw zouden bijdragen aan het reguleren van de marktprijs naar een lager, betaalbaarder niveau. Sociale woningbouw zou vooral gericht moeten zijn op jonge mensen die – zoals gezegd – een van de groepen vormen die met de meeste beperkingen worden geconfronteerd wanneer ze voor het eerst een woning proberen te krijgen. In die zin zou huren prioriteit moeten krijgen boven volledige aanschaffing, aangezien het moet worden beschouwd als een stevige basis van waaruit jonge mensen met de ontwikkeling van hun levensproject kunnen beginnen. Zodra ze voldoende sociale vooruitgang hebben bereikt en een stabiele werkkring het toestaat om nieuw huisvestingsmogelijkheden te gaan zoeken op de particuliere markt, kan de bestaande openbare voorziening worden overgenomen door een andere jongere die zich probeert te vestigen in de maatschappij. Deze relatief snelle doorstroming zou een soort inter- en intragenerationele solidariteit creëren die bijdraagt aan sociale cohesie.

Dit is beleid dat jarenlang investeren vereist. Desondanks kan sociale woningbouw niet de hele markt voor jonge mensen bestrijken. Daarom moet aanvullend beleid voor jongerenhuisvesting in de praktijk worden gebracht, bijv. door speciale rentetarieven vast te stellen voor leningen of hypotheekleningen voor jonge mensen.

Bovendien kunnen maatregelen worden ingevoerd die minder tijd- en middelenrovend zijn. Om te beginnen zouden de locaties van nieuwe woonvoorzieningen gelijkmatig verspreid moeten worden over de verschillende stadswijken, om de vorming van getto's of gemarginaliseerde wijken te voorkomen. Het stimuleren van ruilcontracten met betrekking tot facilitaire diensten zou een andere maatregel kunnen zijn; dat wil zeggen het aanbieden van voortschrijdende interne renovatie en vernieuwing van bewoonbare oude gebouwen of flats in ruil voor het recht om daar te wonen. Deze tijdelijke overeenkomst levert voor beide partijen een win-winsituatie op, in die zin dat ze een tussenoplossing kan vormen terwijl een langetermijnoptie wordt gezocht, waarbij het intern onderhoud van stedelijke bebouwing wordt gewaarborgd. Ten slotte dient, eveneens in het kader van het uitwisselen van servicefaciliteiten, het intergenerationeel wonen in appartementen worden gestimuleerd, met de voordelen die dit voor alle betrokkenen kan opleveren. Enerzijds krijgen alleenstaande ouderen een metgezel die, in samenwerking met de sociale voorzieningen, er regelmatig op kan toezien of zich geen ongelukken of ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken. Aan de andere kant krijgen jonge mensen hun eigen autonome ruimte, met een verantwoordelijke medebewoner. Hoewel dit systeem niet anders dan als een tijdelijke regeling kan worden beschouwd, kan het een goed middel vormen om intergenerationeel begrip en samenwerking te bevorderen. Als laatste voorstel en tevens als een uiterste beschermingsmaatregel, dient gratis openbare slaapruiimte voor daklozen worden aangeboden.

5. Burgerschap en representativiteit

Wat betreft de participatie van jonge mensen in het maatschappelijke en politieke leven zijn wij ervan overtuigd dat zij zowel het recht als de mogelijkheid moeten hebben om te participeren in en invloed uit te oefenen op maatschappijvormende beslissingen. Jonge mensen moeten worden betrokken bij het ontwikkelen en in de praktijk brengen van beleid dat op hen van invloed is, door middel van doeltreffende hulpmiddelen en werkelijke en directe vertegenwoordiging.

Overheid en beleidsmakers dienen de institutionele vertegenwoordiging van jonge mensen te waarborgen. Actief burgerschap van jonge mensen, als een recht én een plicht, dient door de instellingen te worden bevorderd en niet alleen door het maatschappelijk middenveld.

Hiertoe moet het idee worden uitgedragen dat de democratische verantwoordelijkheden in de maatschappij niet eindigen met eens in de vier of vijf jaar een stem uitbrengen bij de verkiezingen. In dit geval geloven wij stellig dat het verlagen van de stemgerechtigde

leeftijd naar zestien jaar ertoe zou bijdragen dat jonge mensen zich eerder betrokken voelen bij politiek. Er is echter wel een voorwaarde, willen jonge mensen zich inzetten voor de maatschappij en haar ontwikkeling: het moet een omgeving zijn waarin ze zich thuis voelen en niet buitengesloten worden. Sociale insluiting gaat verder dan simpelweg acceptatie, aangezien voor sociale insluiting de specifieke behoeften van het collectief moeten worden onderkend en erkenning van de bijdrage aan de maatschappij en haar toekomstig potentieel vereist is. Bouwen aan de maatschappij van de toekomst begint met deelname aan de maatschappij van vandaag.

Het aandeel van jonge mensen aan besluitvorming – bijv. op universiteiten, economische en sociale commissies, etc. – is gering en valt in de categorie ondervertegenwoordiging. Daarom moeten overheid en beleidsmakers de dialoog met jonge mensen veilig stellen: actief burgerschap van jonge mensen, als een recht én een plicht, dient door de instellingen te worden bevorderd en niet alleen door het maatschappelijk middenveld. Dit betekent institutionele erkenning en politieke samenwerking met de echte besluitvormingsorganen van jonge mensen, die de belangrijkste partner van politici moeten worden bij het maken en ten uitvoer leggen van wetgeving die hen raakt. De oprichting van Jongerenparlementen en Jeugdraden is een uiting van de wens van jonge mensen die actief zijn binnen organisaties om zichzelf te organiseren en met één stem te spreken bij het aan de orde stellen van gemeenschappelijke belangen van jonge mensen. Een belangrijke stap op Europees niveau is de vorming van het Europees Jeugdforum. In het algemeen is er echter nog steeds een gebrek aan middelen en de invloed op het beleid is nog zeer beperkt.

De institutionele vertegenwoordiging van jongeren kenmerkt zich in het algemeen door afwezigheid, omdat het een enorm probleem is een gekozen positie te bereiken. Het moge duidelijk zijn dat dit bijdraagt aan de trend van toenemend gebrek aan betrokkenheid van jongeren en de maatschappij in het algemeen bij politiek. Vandaar dat een hogere evenredigheid naar leeftijd en geslacht van gekozen vertegenwoordigers zou moeten gelden. Jonge stemmen de standpunten en belangen van jonge mensen laten verdedigen binnen de politieke besluitvormingsorganen biedt altijd de garantie dat rekening wordt gehouden met de jeugd. Daarom denken wij dat het thema van quota in de partijlijsten een goed instrument kan zijn om dit doel te bereiken.

Ten slotte is het van belang om vroegtijdig burgerschapsonderwijs te geven, om een bevredigende uitkomst van deze grotere mondigheid te bereiken. Begrip van de rechten en plichten als burger, democratische principes, politieke stelsels, ideologieën en partijen, en participatievormen van het maatschappelijk middenveld zou tot volledig bewuste burgers leiden, die zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid in een breder perspectief. Dit is een hoeksteen voor de jonge generatie om hun volledige potentieel als vrije burgers die bijdragen aan een betere samenleving te ontwikkelen.

6. Mobiliteit

In een geglobaliseerde wereld met steeds meer onderlinge verbanden is culturele uitwisseling essentieel, niet alleen voor persoonlijke groei, maar ook voor een beter begrip en wederzijdse ontwikkeling. Het erkennen van deze realiteit heeft een continue stroom mensen op gang gebracht; enerzijds een onevenwichtige stroom, veroorzaakt door grote ongelijkheden in de ontwikkeling van landen – Zuid-Noord-migratie – en anderzijds een evenwichtiger stroom tussen ontwikkelde landen, bijvoorbeeld binnen de Europese Unie. Deze bewegingen van mensen kunnen bijdragen aan een grotere eenheid in verscheidenheid, waarbij stereotypen worden vaarwelgezegd en hiaten in het begrip als gevolg van onwetendheid worden gevuld. Daarom lijkt mobiliteit op dit punt van fundamenteel belang, niet alleen als een burgerrecht, maar ook als een bron van persoonlijke ontwikkeling en positieve evolutie van de maatschappij. Het recht op vrij verkeer zonder administratieve grenzen die het vrij beslissen over het reisdoel belemmeren, is een belangrijke persoonlijke vrijheid. Vandaar dat een herziening van

visumregimes met kosteloze, versoepelde en versnelde procedures, op weg naar een visumvrij Europa, cruciaal lijkt voor jonge mensen. Het is belangrijk op te merken dat, hoewel vrijheid van mobiliteit voor iedereen gegarandeerd zou moeten zijn, men hier niet toe gedwongen kan worden. De bereidheid om te reizen is bijvoorbeeld vaak een voorwaarde voor het krijgen van werk. Verplicht zijn om vaak te reizen ondermijnt de kansen van jonge mensen om op plaatselijk niveau actieve burgers te worden.

Op plaatselijk niveau is het belangrijk dat wordt geïnvesteerd in groene mobiliteit die zowel milieuvriendelijk als toegankelijk is voor jonge mensen. Daartoe moeten echter de juiste omstandigheden om een levenslang mobiliteitsprogramma te bevorderen worden geschapen. Dit kan bereikt worden door bijvoorbeeld een goed systeem van fietspaden aan te leggen, zodat men zich doeltreffend in de binnenstad kan verplaatsen, zonder gevaarlijke blootstelling aan auto's en vervuiling. In dit verband dient het openbaar vervoer definitief over te schakelen naar ecologische energiebronnen. Ten slotte dient gesubsidieerd openbaar vervoer te worden aangeboden aan jonge mensen – vooral studenten – en moet een goede toegankelijkheid voor gehandicapten van alle vervoersmiddelen worden gewaarborgd. Bij de verkeersorganisatie moet alle prioriteit worden toegekend aan openbaar vervoer, met speciale rijbanen en prioritaire verkeerslichten en signalering.

7. Vrijtijdsbesteding

Vrijtijdsbesteding van jongeren is verstrikt in diverse gevaren. Enerzijds heeft de overmatige invloed van consumentistisch gedrag, gestimuleerd door een geglobaliseerde westerse cultuur, een vervreemdend effect op mensen dat gepaard gaat met geld uitgeven om daaraan een kortstondig en onrealistisch gevoel van bevrediging te ontlenuen. Het imago van succes door het bezitten van bepaalde goederen, zoals reclame dat propageert, creëert een valse behoefte aan het aanschaffen van onnodige producten. Dat is een gevaarlijke zaak, niet alleen uit sociaaleconomisch oogpunt, aangezien het leidt tot overmatig geld uitgeven waardoor vaak aanzienlijke schulden ontstaan voor personen of gezinnen, maar ook uit milieuoogpunt, aangezien het uitmondt in overmatig verbruik van natuurlijke hulpbronnen.

Bovendien gaat deze overconsumptie hand in hand met de algemene situatie van gebrek aan koopkracht bij jongeren, zoals hierboven beschreven. Het is een situatie waarin de kansen op emancipatie nog kleiner worden, omdat een groot deel van de schaarse economische middelen door overconsumptie wordt uitgegeven in plaats van aan basisbehoeften. Daardoor kunnen de meeste jonge mensen in tal van Europese landen tot een zeer laat stadium in hun leven economisch niet op eigen benen staan. Dit heeft op zijn beurt een enorm effect op de financiën van het gezin, aangezien de gevolgen vaak door de ouders worden gedragen. In sommige gevallen zijn zij zelfs degenen die dit consumptiepatroon financieren. In andere gevallen nemen zij de vaste lasten voor hun rekening, doordat ze de kinderen in het ouderlijk huis laten wonen, aangezien deze zich geen eigen huisvesting kunnen veroorloven. Het overduidelijke gevolg hiervan is uitstel van emancipatie en verminderde persoonlijke zelfstandigheid.

Wij willen een alternatieve vrijtijdsbesteding propageren, een die sociale cohesie genereert en een bron van niet-formele vorming verschaft. De overstap van een individualistisch concept van vrijtijdsbesteding op een meer gemeenschapsgerichte vrijetijdscultuur kan belangrijke voordelen opleveren bij het bouwen aan actief burgerschap. Dit vergt echter niet alleen een investering in openbare voorzieningen en een verhoging van de toegekende overheidssubsidies, met een duidelijke strategie voor medefinanciering in overeenstemming met sociale doelen, maar ook een nieuwe invulling van het tijdsbeleid, zoals toegelicht onder het kopje Werkgelegenheid.

Een andere dimensie van vrijtijdsbesteding houdt verband met het recht om van het eigen lichaam te genieten op de manier die men zelf kiest, zolang dit geen schade of

hinder aan anderen toebrengt. Seksualiteit zou niet langer een taboe moeten zijn en dient open te worden benaderd, vooral in een context waar het niet overbrengen van de juiste informatie of het propageren van verkeerde boodschappen risico's voor de menselijke gezondheid met zich mee kan brengen. Verder dient deze benadering breed te zijn en alle vormen van seksualiteit met wederzijds goedvinden te omvatten, waarbij vooral gestreefd wordt naar een betere sociale acceptatie van homoseksualiteit. Discriminatie en onderdrukking van de LGBTQ-gemeenschap moeten een halt toegeroepen worden, aangezien het zeer verontrustend is dat homofobe praktijken nog steeds bestaan in het Europa van de 21^e eeuw; vooral het feit dat een aantal daarvan gepropageerd wordt door tot de regering behorende krachten in bepaalde landen is onaanvaardbaar.

De hierboven beschreven terreinen vormen kernelementen van jeugdbeleid met concrete voorstellen die van invloed zijn op het feitelijk welzijn van jonge mensen en die van wezenlijk belang zijn om hen in staat te stellen hun levensproject in de toekomst te verwezenlijken. Dit is echter niet het einddoel, maar veeleer het begin van jeugdbeleid. Het daadwerkelijk betrekken van jongeren bij de beleidsvorming, met uiteindelijk emancipatie en volledige integratie in de maatschappij als resultaat, houdt in dat bij elk wetgevingsvoorstel vanuit elk beleidsterrein rekening wordt gehouden met een jeugdperspectief. De verantwoordelijkheid van de Groenen in Europa is te zorgen dat dit gebeurt. Omdat de toekomst van onze planeet ervan afhangt.